

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл нуур, Эгийн голын сав газрын захиргааны 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2022/257/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг
2022 он

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар

Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatar@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Э.Бат-Эрдэнэ

Утас: 99900662 Цахим хаяг: baterdenee@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Г.Эрдэнэчимэг

Утас: 99016320 Цахим хаяг: erdenechimegg@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт	2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	3
3. Аудитын тайлан	8
3.1 Ерөнхий зүйл	8
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	8
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	8
3.4 Материаллаг байдал	9
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	9
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	9
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг	10
3.8 Аудитын гол асуудал	10
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	10
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	11
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	11
4. Аудитын илрүүлэлт	11
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	11

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

67120. Хөвсгөл аймаг, Мөрөн сум
ЗДТГ-ын А корпус 3 давхар, Утас, факс: 70-38 37-93
Э-мэйл: khuvs gul@audit.gov.mn
Вэбсайт: www.audit.mn

№ _____
танай _____ -ны № _____ -т

БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА Б.БАЯРСАЙХАН ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Биеийн тамир, спортын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Биеийн тамир, спортын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

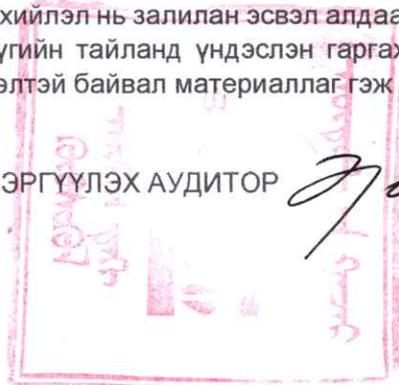
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

А.ЭРДЭНЭБААТАР

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,405,200.00	5,849,991.00
33	АВЛАГА	00.00	550,191.00
335	Бусад авлага	00.00	550,191.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	00.00	550,191.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	3,405,200.00	5,299,800.00
354	Хангамжийн материал	3,405,200.00	5,299,800.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	150,000.00	100,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	00.00	1,000,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	3,255,200.00	4,199,800.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	971,682,977.69	941,008,171.73
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	971,682,977.69	941,008,171.73
392	Биет хөрөнгө	971,682,977.69	941,008,171.73
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	967,653,186.00	967,653,186.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-30,642,350.89	-49,995,414.61
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	9,427,060.00	6,959,500.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,392,741.44	-2,891,899.92
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	29,015,744.56	29,015,744.56
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-4,686,002.19	-11,892,229.47
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	7,437,948.84	7,437,948.84
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-4,879,867.14	-5,828,663.58
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,000,000.00	1,000,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-250,000.05	-450,000.09
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=II	975,088,177.69	946,858,162.73
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	975,088,177.69	946,858,162.73
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	975,088,177.69	946,858,162.73
512	Хуримтлагдсан үр дүн	975,088,177.69	946,858,162.73
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	975,088,177.69	975,088,177.69
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-28,230,014.96
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	975,088,177.69	946,858,162.73

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	178,324,563.34	189,823,900.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	12,029,777.34	00.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	12,029,777.34	00.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	12,029,777.34	00.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	12,029,777.34	00.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	166,294,786.00	189,823,900.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	161,580,500.00	185,079,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	161,580,500.00	185,079,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,714,286.00	4,744,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	714,286.00	00.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,000,000.00	4,744,500.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	187,270,560.68	218,053,914.96
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	187,270,560.68	218,053,914.96
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	180,434,827.10	179,965,366.25
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	97,427,203.40	94,022,249.64
210101	Үндсэн цалин	73,354,126.39	71,418,245.50
210102	Нэмэгдэл	18,857,892.27	15,387,001.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,215,184.74	7,217,003.14

Хөвсгөл нуур, Эгийн голын сав газрын захиргааны 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	13,031,833.52	12,807,508.87
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,912,433.52	8,950,099.90
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,029,900.00	988,288.72
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	823,900.00	760,570.90
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	206,000.00	189,224.71
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,059,600.00	1,919,324.64
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	16,751,354.00	15,317,508.80
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,763,300.00	1,462,645.03
210302	Тулш, халаалт	13,731,256.00	13,121,756.97
210303	Цэвэр, бохир ус	1,256,798.00	733,106.80
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	10,919,969.50	7,741,699.50
210401	Бичиг хэрэг	1,225,550.00	1,443,997.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,117,500.00	4,419,800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,728,898.50	1,145,902.50
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	848,021.00	682,000.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	00.00	50,000.00
2105	Нормативт зардал	651,200.00	7,200.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	651,200.00	7,200.00
2106	Эд хөгшил, урсгал зэсварын зардал	178,200.00	808,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	178,200.00	178,200.00
210604	Урсгал зэсвар	00.00	630,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,879,300.00	3,980,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,879,300.00	3,980,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,098,592.00	11,645,793.48
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,412,792.00	10,940,993.48
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	300,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	69,300.00	69,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	33,500.00	51,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	33,000.00	34,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	250,000.00	250,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,497,174.68	33,634,605.96
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,521,400.00	2,959,800.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	20,975,774.68	30,674,805.96
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,835,733.58	38,088,548.71
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	00.00	27,617,400.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00.00	27,617,400.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,835,733.58	10,471,148.71
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,835,733.58	10,471,148.71
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-8,945,997.34	-28,230,014.96
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-8,945,997.34	-28,230,014.96

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	984,034,175.03	00.00	984,034,175.03
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	984,034,175.03	00.00	984,034,175.03
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-8,945,997.34	00.00	-8,945,997.34
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	975,088,177.69	00.00	975,088,177.69

D01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	975,088,177.69	00.00	975,088,177.69
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	975,088,177.69	00.00	975,088,177.69
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-28,230,014.96	00.00	-28,230,014.96
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	946,858,162.73	00.00	946,858,162.73

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	166,294,786.00	189,823,900.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	166,294,786.00	189,823,900.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	161,580,500.00	185,079,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	161,580,500.00	185,079,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,714,286.00	4,744,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	714,286.00	00.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,000,000.00	4,744,500.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	166,294,786.00	189,823,900.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	166,294,786.00	189,823,900.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	159,459,052.42	151,735,351.29
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	97,427,203.40	94,022,249.64
210101	Үндсэн цалин	73,354,126.39	71,418,245.50
210102	Нэмэгдэл	18,857,892.27	15,387,001.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,215,184.74	7,217,003.14
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	13,031,833.52	12,807,508.87
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,912,433.52	8,950,099.90
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,029,900.00	988,288.72
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	823,900.00	760,570.90
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	206,000.00	189,224.71
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,059,600.00	1,919,324.64
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	16,751,354.00	15,867,699.80
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,763,300.00	1,462,645.03
210302	Түлш, халаалт	13,731,256.00	13,121,756.97
210303	Цэвэр, бохир ус	1,256,798.00	1,283,297.80
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	10,919,969.50	8,691,699.50
210401	Бичиг хэрэг	1,225,550.00	1,443,997.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,117,500.00	5,419,800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,728,898.50	1,145,902.50
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	848,021.00	682,000.00
2105	Нормативт зардал	651,200.00	651,200.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	651,200.00	651,200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	178,200.00	808,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	178,200.00	178,200.00
210604	Урсгал засвар	00.00	630,000.00
2107	Томиллолт, зочны зардал	4,879,300.00	3,980,600.00
210702	Дотоод албан томиллолт	4,879,300.00	3,980,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,098,592.00	11,645,793.48
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,412,792.00	10,940,993.48
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	300,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	69,300.00	69,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	33,500.00	51,500.00

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	33,000.00	34,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	250,000.00	250,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,521,400.00	3,260,400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,521,400.00	3,260,400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,835,733.58	38,088,548.71
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	00.00	27,617,400.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00.00	27,617,400.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,835,733.58	10,471,148.71
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,835,733.58	10,471,148.71
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	00.00	00.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	185,079,400.00	174,608,251.29	10,471,148.71
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	185,079,400.00	174,608,251.29	10,471,148.71
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	157,462,000.00	146,990,851.29	10,471,148.71
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	102,983,800.00	94,022,249.64	8,961,550.36
210101	Үндсэн цалин	79,670,800.00	71,418,245.50	8,252,554.50
210102	Нэмэгдэл	16,088,400.00	15,387,001.00	701,399.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,224,600.00	7,217,003.14	7,596.86
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	13,902,900.00	12,807,508.87	1,095,391.13
210201	Тэтгэврийн даатгал	9,783,500.00	8,950,099.90	833,400.10
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,029,800.00	988,288.72	41,511.28
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	823,900.00	760,570.90	63,329.10
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	206,000.00	189,224.71	16,775.29
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,059,700.00	1,919,324.64	140,375.36
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	15,867,700.00	15,867,699.80	0.20
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,894,900.00	1,462,645.03	432,254.97
210302	Түлш, халаалт	12,358,200.00	13,121,756.97	-763,556.97
210303	Цэвэр, бохир ус	1,614,600.00	1,283,297.80	331,302.20
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,485,200.00	6,485,199.50	0.50
210401	Бичиг хэрэг	829,600.00	1,443,997.00	-614,397.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,213,300.00	3,213,300.00	0.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,760,300.00	1,145,902.50	614,397.50
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	682,000.00	682,000.00	0.00
2105	Нормативт зардал	651,200.00	651,200.00	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	651,200.00	651,200.00	0.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	178,200.00	178,200.00	0.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	178,200.00	178,200.00	0.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,738,000.00	2,732,600.00	5,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,738,000.00	2,732,600.00	5,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,394,600.00	10,985,793.48	408,806.52
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,676,300.00	10,280,993.48	395,306.52
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	300,000.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	69,300.00	69,300.00	0.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	64,200.00	51,500.00	12,700.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	34,800.00	34,000.00	800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	250,000.00	250,000.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3260400.00	3260400.00	0.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,260,400.00	3,260,400.00	0.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	27617400.00	27617400.00	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	27,617,400.00	27,617,400.00	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	27,617,400.00	27,617,400.00	0.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	185,079,400.00	174,608,251.29	10,471,148.71
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	185,079,400.00	174,608,251.29	10,471,148.71
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	185,079,400.00	174,608,251.29	10,471,148.71
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	10.00	10.00	0.00
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00	0.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	07.00	07.00	0.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	02.00	02.00	0.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0
I	НИИТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,744,500.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,744,500.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,744,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,206,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,206,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	630,000.00
210604	Урсгал засвар	630,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,248,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,248,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	660,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	660,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	4,744,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,744,500.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,744,500.00
IV	НИИТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	0
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Хөвсгөл нуур, Эгийн голын сав газрын захиргааны 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Г.Эрдэнэчимэг, гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Э.Бат-Эрдэнэ, дарга, тэргүүлэх аудитор А.Эрдэнэбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Хөвсгөл нуур, Эгийн голын сав газрын захиргааны 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 17 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Хөвсгөл нутгийн үзэсгэлэнт «Хөх алт» хүн зоньг ундаалсан цэнгэг нуур, гол хөх монголын «цэнхэр нүд» Хөвсгөл нуур – Эгийн голоо хойч үедээ хүлээлгэн өгөх зорилготой Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны харьяа байгууллага юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд: Засгийн Газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоол “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай”-ыг хэрэгжүүлэх, “Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн хүснэгтийн Тэтгэврийн даатгал-Ажил олгогчийн хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ /хувиар/ гэсний “9.5” гэснийг “8.5” гэж, Тэтгэврийн даатгал-Даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ /хувиар/ гэсний “9.5” гэснийг “8.5” гэж, Шимтгэлийн дүн-Ажил олгогчийн хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ /хувиар/ гэсний “12.7” гэснийг “11.7” гэж, Шимтгэлийн дүн-Даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ /хувиар/ гэсний “12.5” гэснийг “11.5” гэж, мөн зүйлийн 2 дахь хэсгийн “12.5 хувиас” гэснийг “11.5 хувиас” гэж тус тус өөрчилсүгэй” гэж заасныг хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд тусалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хөвсгөл нуур, Эгийн голын сав газрын захиргааны 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл бага гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 187.3 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 3.7 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 3.0 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Хөвсгөл нуур, Эгийн голын сав газрын захиргааны 2021 оны санхүүгийн тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 28.8 сая төгрөгөөр буюу 3.0 хувиар буурсан байна. Тайлант онд мөнгөн хөрөнгө, авлага данс үлдэгдэлгүй байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 5.3 сая төгрөг болж 1.9 сая төгрөгөөр өссөн нь бусад хангамжийн материалын нөөц өссөнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 941.0 сая төгрөг болж 30.7 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант хугацаанд байгуулсан элэгдлийн дүнгээс шалтгаалжээ.

Өр төлбөр дансанд үлдэгдэлгүй байна.

Засгийн газрын оролцоо данс үлдэгдэлгүй, хуримтлагдсан үр дүн 946.3 сая төгрөг байна.

Тус байгууллагын 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого 189.8 сая төгрөг нийт зардал 218.6 сая төгрөг тайлант үеийн үр дүн 28.8 сая төгрөг байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайланд тайлант хугацааны үр дүн 28.8 сая төгрөгөөр нөлөөлж нийт дүн 946.3 сая төгрөг байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Хөвсгөл нуур, Эгийн голын сав газрын захиргааны 2021 оны төсвийн төслийг 235.9 сая төгрөгөөр тооцон төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлсэн байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Хөвсгөл нуур, Эгийн голын сав газрын захиргаа нь 2021 онд 185.1 сая төгрөг батлагдсанаас 185.1 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, 174.6 сая төгрөг зарцуулж 10.5 сая төгрөг хэмнэж улсын төсөвт татан төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Хөвсгөл аймгийн байгаль хамгаалах зардлаас 4.7 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт хүлээн авч зориулалтын дагуу зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайланд тусгагдаагүй онцлог үйл ажиллагааг харуулбал. Үүнд:

- Корона вирус-2019 цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэхэд байгууллагын тасралтгүй үйл ажиллагааг хангасан.
- Хөвсгөл нууранд 1985 онд живсэн Сүхбаатар хөлөг онгоцыг татан гаргах ажиллагаанд хамтран оролцсон.
- Сав газрын харьяа сумдад усны сан бүхий газрын онцгой хамгаалалтын бүсийн 106 ширхэг тэмдэгжүүлэлт хийж суурилуулсан.
- Сав газрын харьяа Түнэл сумын нутаг дэвсгэрт байрлах Ачмаг нуурын усны одоогийн төвшнийг тодорхойлон, реппер байршуулж жил бүр хэмжилт судалгаа, хяналтыг бий болгох нөхцөлийг бүрдүүлсэн.
- Усан замын тээврийн үйлчилгээ эрхлэгчдийн орлогын албан татварын хэмжээг хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээтэй уялдуулан тооцож аймгийн ИТХ-ын 2021 оны 01-р сарын 22-ны өдрийн 4 дүгээр тогтоолын хавсралтаар батлуулсан.

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Бусад мэдээлэл болох гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний тайлан, худалдан авах ажиллагааны тайлан нь санхүүгийн бус мэдээллийг агуулсан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

Хөвсгөл нуур, Эгийн голын сав газрын захиргааны 2021 оны санхүүгийн тайлангийн гол нөлөө бүхий асуудал нь Засгийн Газраас баримталсан төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээг хэрэгжүүлж 10.5 сая төгрөгийн хэмнэлт гаргасан явдал байна. Үүнд: Цалин хөлс болон нэмэгдэл хөлсний зардлаас 10.0 сая төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөрөөс 0.5 сая төгрөгийн зардлыг тус тус хэмнэсэн байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБООС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан.

Байгууллагын 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн нийцлийн асуудлыг авч үзсэн бөгөөд аудитын санал дүгнэлтэд хамруулан үзээгүй болно.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн нийцлийг авч үзэхэд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээлбэл зохих 203.5 сая төгрөгийн 23 мэдээллээс 203.5 сая төгрөгийн 23 мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн мэдээлсэн байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлтэй нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж өгөөгүй байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Хөвсгөл нуур, Эгийн голын сав газрын захиргааны санхүүгийн тайланд Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан данс үлдэгдэлгүй байгааг анхаарах нь зүйтэй.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 0.5 сая төгрөгийн тооцооны үлдэгдлийг тайлагнаагүй алдаа илэрсэн болно.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нийт 0.5 сая төгрөгийн нягтлан бодох бүртгэлийн алдаа илэрснийг аудитын хугацаанд залруулсан болно.

Аудитаар илэрсэн алдааг залруулж зөвлөмж өгөөгүй болно.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Хөвсгөл нуур, Эгийн голын сав газрын захиргаа	1	0.5	1	0.5						